

TECH FOR
GOOD
INSTITUTE

รายงานฉบับสมบูรณ์

การขับเคลื่อนความยั่งยืนทางดิจิทัลใน เอเชียตะวันออกเฉียงใต้

สิงหาคม 2568

Research Partner

CIP

Centre for Impact
Investing and Practices

Data Partner

IPOS
INTERNATIONAL

เกี่ยวกับการศึกษานี้

การศึกษานี้จัดทำขึ้นโดยได้รับการสนับสนุนจากสำนักงานพัฒนาสื่อสารและข้อมูลข่าวสาร (IMDA) สำหรับงาน ATxSummit 2025 โดยสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ของ ATx ที่มุ่งเน้น “การนิยามเทคโนโลยีใหม่ เพื่ออนาคตที่ดีกว่า”

เนื้อหาของการศึกษามุ่งวิเคราะห์ว่า เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (SEA) จะสามารถต่อยอดแรงขับเคลื่อนทางดิจิทัลที่มีอยู่ เพื่อก้าวสู่การเป็น **ห้องทดลองมีชีวิต** หรือ **Living Lab** และ **ศูนย์กลางระดับโลก** ด้านการลงทุน ความร่วมมือ และความเป็นผู้นำเชิงนโยบายในเรื่องของความยั่งยืนทางดิจิทัลได้อย่างไร

ความยั่งยืนทางดิจิทัล หมายถึง การใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเชิงกลยุทธ์ เพื่อรับมือกับความท้าทายทางสังคมและสิ่งแวดล้อม เช่น ความยากจน ความเหลื่อมล้ำ และความเปราะบางจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ควบคู่ไปกับการส่งเสริมการเติบโตอย่างทั่วถึง และเสริมสร้างความสามารถในการฟื้นตัวของสังคม หากมีนโยบายที่เหมาะสม โมเดลธุรกิจที่ยั่งยืน และกลยุทธ์ทางการเงินที่สอดคล้องกัน นวัตกรรมดิจิทัลสามารถกลายเป็นพลังสำคัญที่ช่วยเร่งการบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) ทั้งทั้งภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

การวิเคราะห์ครั้งนี้อ้างอิงจากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ ได้แก่

- การศึกษารวบรวมอย่างรอบด้าน ครอบคลุมกรอบนโยบายระดับภูมิภาค ความพร้อมด้านโครงสร้างพื้นฐาน และระบบนิเวศด้านนวัตกรรม
- การวิเคราะห์สิทธิบัตร เพื่อประเมินจุดแข็งของเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ในเทคโนโลยีสำคัญ เช่น ปัญญาประดิษฐ์ (AI) อินเทอร์เน็ตของสรรพสิ่ง (IoT) และระบบจัดการข้อมูล
- แบบสำรวจระดับภูมิภาคจากผู้ให้ทุน 72 ราย ซึ่งรวมถึงนักลงทุนที่เน้นผลกระทบทางสังคม สำนักงานบริหารความมั่งคั่งของครอบครัว (Family Offices) องค์กรการกุศล และธุรกิจที่ขับเคลื่อนด้วยพันธกิจเพื่อสังคม
- การสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้ให้ทุนและผู้พัฒนาโซลูชันจำนวน 28 ราย ที่มีบทบาทในด้านการเข้าถึงบริการทางการเงิน เกษตรกรรม การแพทย์ และเทคโนโลยีด้านสภาพภูมิอากาศ
- กรณีศึกษาของโมเดลความยั่งยืนทางดิจิทัลที่ประสบความสำเร็จจากประเทศต่าง ๆ ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

จุดเด่นของการศึกษานี้ คือการผสานมุมมองจากผู้ให้ทุนสนับสนุนที่เน้นผลกระทบทางสังคม และแหล่งทุนทางเลือก ซึ่งมักถูกมองข้ามในการวิเคราะห์ด้านนวัตกรรมดิจิทัล

เราลงลึกใน 3 ภาคส่วนหลัก ได้แก่ **การเข้าถึงบริการทางการเงินอย่างทั่วถึง อาหารและเกษตรกรรม และการดูแลสุขภาพ** โดยเลือกจากปัจจัยสำคัญดังนี้

- ระดับของปัญหาและความเร่งด่วนในการแก้ไขด้านความยั่งยืน
- ความน่าสนใจสำหรับนักลงทุนและผู้ให้ทุนสนับสนุนที่ต้องการสร้างการเปลี่ยนแปลงที่วัดผลได้ และ
- แนวโน้มการเติบโตของนวัตกรรมดิจิทัลในแต่ละภาคส่วน

เทคโนโลยีดิจิทัลด้านสภาพภูมิอากาศ (Digital Climate Tech) ได้ผ่านการนำเสนอในบทบาทของ **กลไกสนับสนุนข้ามภาคส่วน** ที่ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพและขยายผลในทั้งสามภาคส่วนหลัก

การศึกษานี้จัดทำขึ้นโดยความร่วมมือกับ Centre for Impact Investing and Practices (CIIP) ซึ่งเป็นพันธมิตรด้านการวิจัยของเรา โดย CIIP มีบทบาทสำคัญในการร่วมจัดทำแบบสำรวจและสัมภาษณ์ผู้ให้ทุนและผู้พัฒนาโซลูชันจากเครือข่าย พร้อมให้ข้อมูลเชิงลึกที่มีคุณค่าเกี่ยวกับการเงินเพื่อสนับสนุนนวัตกรรมและการลงทุนที่ขับเคลื่อนด้วยเป้าหมายทางสังคม

เรายังได้รับการสนับสนุนจาก IPOS International ซึ่งให้ความเชี่ยวชาญด้านการวิเคราะห์สิทธิบัตรและข้อมูลเชิงลึก เพื่อเสริมความสมบูรณ์ให้กับการวิจัย

ข้อมูลจากแบบสำรวจและการสัมภาษณ์ถูกร้อยเรียงอยู่ในเนื้อหารายงานตลอดทั้งฉบับ เพื่อสะท้อนมุมมองของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง และช่วยให้เห็นภาพรวมของแนวโน้มด้านนวัตกรรมและการลงทุนในแต่ละภาคส่วนตามบริบท

หมายเหตุ: รายละเอียดเกี่ยวกับระเบียบวิธีวิจัยสามารถดูได้ในภาคผนวก ก

กิตติกรรมประกาศ

เราขอขอบคุณผู้ให้ทุน บริษัท ภาคธุรกิจตัวกลาง **ตลอดจนองค์กรการกุศลและองค์กรไม่แสวงหาผลกำไร จำนวนทั้งสิ้น 84 ราย** ที่ร่วมตอบแบบสำรวจและให้สัมภาษณ์ในการศึกษาครั้งนี้ ทุกความคิดเห็นและข้อมูลเชิงลึกที่ได้รับ มีส่วนสำคัญในการช่วยให้เราเข้าใจบทบาทของนวัตกรรมดิจิทัลในการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ได้อย่างลึกซึ้งยิ่งขึ้น* เรายังขอขอบคุณองค์กรอื่น ๆ ที่ร่วมแบ่งปันกรณีศึกษา ซึ่งมาเติมเต็มผลการวิเคราะห์ และแสดงให้เห็นการประยุกต์ใช้นวัตกรรมดิจิทัลในชีวิตจริง ข้อมูลและข้อเสนอแนะจากทุกภาคส่วนมีส่วนสำคัญอย่างยิ่งต่อการจัดทำรายงานฉบับนี้ โดยเฉพาะในส่วนของข้อเสนอเชิงนโยบายที่สามารถนำไปปฏิบัติได้จริง สำหรับผู้กำหนดนโยบาย ผู้ให้ทุน และนวัตกรรมทั่วทั้งภูมิภาค

ผู้ให้ทุนและแหล่งเงินทุน		องค์กรการกุศลและองค์กรไม่แสวงหากำไร	บริษัทและหน่วยงานตัวกลาง
• 500 Global	• Lendable	• Artificial Intelligence Institute for Progress	• BillEase
• ABC Impact	• MYSC	• Cartier Women's Initiative	• d.camp
• ADB Ventures	• Mirova	• Ishk Tolaram Foundation	• Dashlabs.ai
• ADM Capital	• Mistletoe	• Mastercard Center for Inclusive Growth	• Doctor Anywhere
• AC Ventures	• NH Absolute Return Partners	• Quantedge Foundation	• EPIC World Private Limited
• Antares Ventures	• NIO Capital	• Temasek Foundation	• Grab
• B Current Impact Investment	• Openspace	• The Rockefeller Foundation	• HELIX
• British International Investment (BII)	• Proparco	• Hyundai Motor Chung Mong-Koo Foundation	• MiyaHealth
• Bintang Capital Partners	• Quantedge Advancemen Initiative Ltd		• Rize
• Circle Capital	• Quona Capital		• RSPO
• Circulate Capital	• Save the Children Global Ventures		• Singtel
• Do Ventures	• SIF Impact Capital, Inc.		
• Daya Selaras Group	• SOSV		
• Earth Venture Capital	• Sweef Capital		
• Elevar Equity	• The Rise Funds, TPG		
• Envisioning Partners	• Temasek		
• Eurazeo	• Toll Group		
• Fuping Social Venture	• Touchstone Partners		
• Garden Impact Fund VCC	• Tsao Family Office		
• GenZero	• Unreasonable Group		
• Golden Gate Ventures	• UntroD Capital Asia Pte Ltd		
• Happiness Capital	• UOB Venture Management		
• Helicap	• Wavemaker Impact		
• Incofin Investment Management	• Vertex Ventures SEA & India		
• Insitor Partners			
• Integra Partners			
• Invesco Limited			
• LeapFrog Investments			
• JG Digital Equity Ventures			

*บางองค์กรขอสงวนชื่อ

นอกจากนี้ เรายังขอขอบคุณโครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติ (UNDP) โดยเฉพาะทีม Private Finance for the SDGs ที่ช่วยวิเคราะห์ศักยภาพด้านดิจิทัลของแผนที่นักลงทุน SDG (SDG Investor Maps) ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ รวมถึงสำนักงาน UNDP ในแต่ละประเทศที่ให้ข้อมูลเชิงลึกอันทรงคุณค่าเกี่ยวกับบทบาทของการกุศลและผลกระทบของสภาพแวดล้อมด้านกฎระเบียบในตลาดภูมิภาคนี้ เรายังขอขอบคุณศูนย์ Global Centre for Technology, Innovation and Sustainable Development ของ UNDP ที่ได้แบ่งปันผลงานในโครงการ Universal Trusted Credentials (UTC) ซึ่งช่วยเสริมความเข้าใจเกี่ยวกับการเข้าถึงดิจิทัลและบริการทางการเงินในภูมิภาคได้อย่างลึกซึ้ง

ขอขอบคุณ CIIP ในฐานะพันธมิตรด้านการวิจัย และ IPOS International ในฐานะพันธมิตรด้านข้อมูล ซึ่งทั้งสองฝ่ายมีส่วนสำคัญอย่างยิ่งต่อความสำเร็จของงานวิจัยครั้งนี้ นอกจากนี้ เรายังขอขอบคุณ Citra Nasruddin, Dawn Chan, Hiu Chii Fen, Huang Jin Quan, Jonathan Chan, Ludwinardo Putra, Ming Tan, Muhammad Lutfi, Peh Zhen Yu, Seah Hui San และ Talitha Amalia เป็นพิเศษ ที่มีส่วนร่วมในการจัดทำรายงานฉบับนี้

สุดท้ายนี้ ขอขอบคุณสำนักงานโครงการ AsiaTechX Programme Office (ATXPO) และสำนักงานพัฒนาสื่อสารและข้อมูลข่าวสาร (IMDA) ประเทศสิงคโปร์ สำหรับการให้การสนับสนุนด้านเงินทุนในการศึกษาครั้งนี้

เราขอแสดงความขอบคุณต่อ Grab ซึ่งเป็นผู้สนับสนุนหลักรายแรกของ TFGI สำหรับการสนับสนุนพันธกิจขององค์กรในการนำเทคโนโลยีและเศรษฐกิจดิจิทัลมาใช้เป็นเครื่องมือในการขับเคลื่อนการเติบโตอย่างทั่วถึง เป็นธรรม และยั่งยืนในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

ทั้งนี้ ผู้ให้ทุนไม่มีบทบาทในการกำหนดผลการวิจัย ข้อมูลเชิงลึก หรือข้อเสนอแนะที่ปรากฏในรายงานฉบับนี้

ATX SUMMIT

รายงานพิเศษฉบับนี้จัดทำขึ้นโดยสำนักงานพัฒนาสื่อสารและข้อมูลข่าวสาร (Infocomm Media Development Authority) ประเทศสิงคโปร์ เพื่อใช้ในงาน ATxSummit ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของโครงการ ATxSG

เกี่ยวกับ Tech for Good Institute

Tech for Good Institute (TFGI) คือองค์กรไม่แสวงผลกำไรที่ทำงานเพื่อผลักดันการใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีอย่างครอบคลุม (Promise of Technology) และเศรษฐกิจดิจิทัล เพื่อการเติบโตที่เปิดกว้าง เท่าเทียม และยั่งยืนในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ด้วยจำนวนประชากรที่มากกว่าประเทศสหรัฐอเมริกาถึงสองเท่าและข้อมูลประชากรที่ชัดเจน เศรษฐกิจดิจิทัลของเอเชียตะวันออกเฉียงใต้จึงได้พัฒนาไปอย่างรวดเร็ว ในขณะที่ทิศทางของภูมิภาคนี้มีความโดดเด่นจากความหลากหลายด้านวัฒนธรรม สังคม การเมืองและเศรษฐกิจ TFGI ทำหน้าที่เป็นเสมือนเวทีเพื่อการวิจัย เสวนา และร่วมมือภายในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ รวมทั้งให้ความสำคัญกับการร่วมมือระดับโลก งานของเรามุ่งเน้นในเรื่องของจุดตัดทางเทคโนโลยี สังคม และเศรษฐกิจ และเชื่อมโยงประเด็นต่าง ๆ เข้ากับการพัฒนาภายในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เราศึกษาเพื่อทำความเข้าใจและจัดทำนโยบายอย่างทั่วถึง สมดุล บนพื้นฐานของทัศนคติที่ดีผ่านการวิจัย การดำเนินการเชิงรุกที่มีประสิทธิภาพ และข้อเสนอแนะที่เป็นไปตามหลักฐานเชิงประจักษ์

TFGI ก่อตั้งขึ้นโดย Grab เพื่อส่งเสริมวิสัยทัศน์ที่เอเชียตะวันออกเฉียงใต้เป็นภูมิภาคแห่งความเจริญรุ่งเรืองและเพียบพร้อมด้วยนวัตกรรมสำหรับทุกคน เรายินดีเปิดรับความร่วมมือและการสนับสนุนจากองค์กรต่าง ๆ และบุคคลที่ประสงค์ที่จะส่งเสริมนวัตกรรมที่มีความรับผิดชอบและความก้าวหน้าทางดิจิทัลเพื่อการเติบโตอย่างยั่งยืนในภูมิภาค ไม่ว่าจะผ่านทางด้านการเงินหรือในรูปแบบอื่นใด

ท่านสามารถอ่านข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับสถาบันฯ ได้ที่ www.techforgoodinstitute.org

เกี่ยวกับศูนย์การลงทุนเพื่อการเปลี่ยนแปลงและแนวปฏิบัติ (CIIP)

ศูนย์การลงทุนเพื่อการเปลี่ยนแปลงและแนวปฏิบัติ (CIIP) ก่อตั้งขึ้นในปี 2022 โดย Temasek Trust ในฐานะองค์กรไม่แสวงหากำไร เพื่อส่งเสริมการลงทุนเพื่อผลกระทบและแนวปฏิบัติที่ดีในเอเชียและภูมิภาคอื่น ๆ โดยมุ่งเน้นการสร้างและแลกเปลี่ยนความรู้ การรวมกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในชุมชน และการส่งเสริมการดำเนินงานเชิงบวกที่ช่วยเร่งการนำหลักการลงทุนเพื่อผลกระทบมาใช้จริง CIIP เป็นพันธมิตรหลักของโครงการ Private Finance for the SDGs ของ UNDP ซึ่งให้ข้อมูลเชิงลึก เครื่องมือ และความชัดเจนแก่นักลงทุนและธุรกิจในเอเชีย เพื่อสนับสนุนการมีส่วนร่วมในการบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) ทั้งนี้ Temasek และ ABC Impact คือพันธมิตรเชิงกลยุทธ์ของ CIIP

ดูข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่ www.ciip.com.sg

เกี่ยวกับ IPOS International

IPOS International เป็นบริษัทจำกัดเอกชนของสำนักงานทรัพย์สินทางปัญญาของสิงคโปร์ (IPOS) ซึ่งเป็นองค์กรภายใต้กระทรวงกฎหมายของสิงคโปร์ IPOS International มีบทบาทสำคัญในการผลักดันให้สิงคโปร์เป็นศูนย์กลางระดับโลกด้านการสร้าง การพาณิชย์ และการจัดการทรัพย์สินทางปัญญา โดยให้บริการทั้งภาครัฐ นักลงทุน ธุรกิจเอกชน องค์กรไม่แสวงหากำไร ผู้ให้บริการ และบุคคลทั่วไป ผ่านการค้นหาและวิเคราะห์สิทธิบัตร การฝึกอบรม และการบริการจัดการทรัพย์สินทางปัญญา ด้วยความเชี่ยวชาญและเครือข่ายที่กว้างขวาง IPOS International ช่วยเสริมสร้างความคิดสร้างสรรค์และสนับสนุนนวัตกรรม เพื่อสร้างคุณค่าทางเศรษฐกิจและสังคมที่จับต้องได้จากสินทรัพย์ที่ไม่มีตัวตน

สามารถดูข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับ IPOS International ได้ที่ www.iposinternational.com

ผู้ให้ความช่วยเหลือเพิ่มเติม

สำนักงานพัฒนาการสื่อสารและข้อมูลข่าวสาร (IMDA)

สำนักงานพัฒนาการสื่อสารและข้อมูลข่าวสาร (IMDA) เป็นผู้ดำเนินการเปลี่ยนผ่านสู่ยุคดิจิทัลของสิงคโปร์ ด้วยการพัฒนาเศรษฐกิจดิจิทัลที่เติบโตอย่างแข็งแกร่ง และสังคมดิจิทัลที่เปิดกว้าง IMDA ในฐานะ “สถาปนิกแห่งอนาคตดิจิทัลของสิงคโปร์” ส่งเสริมการเติบโตในภาคเทคโนโลยีสารสนเทศและสื่อ ผ่านการพัฒนาการเตรียมความพร้อมที่ทันสมัย นำเทคโนโลยีล้ำสมัยมาปรับใช้ และสร้างระบบนิเวศบุคลากรและโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัล เพื่อวางรากฐานให้สิงคโปร์เป็นมหานครดิจิทัล

ติดตามข่าวสารเพิ่มเติมได้ที่ www.imda.gov.sg หรือทาง Facebook (IMDAsg)

Asia Tech x Singapore (ATxSG)

ATxSG 2023 คือ งานเทคโนโลยีชั้นนำของเอเชีย ที่จัดขึ้นจากความร่วมมือระหว่าง IMDA และ Informa Tech โดยได้รับการสนับสนุนจากสำนักงานการท่องเที่ยวดิจิทัล (STB) งานนี้ประกอบด้วยสองส่วนหลัก คือ ATxSummit และ ATxEnterprise

ATxSummit เป็นงานประชุมหลักสำหรับผู้ที่ได้รับเชิญเท่านั้น โดยประกอบไปด้วยหัวข้อสำคัญ เช่น ปัญญาประดิษฐ์สร้างสรรค์ (Generative AI) เว็บ 3.0 และความน่าเชื่อถือ “soonicorns” และความยั่งยืน ภายใต้ 4 เสาหลัก ได้แก่ Tech x Trust, Tech x Good, Tech x Builders และ Tech x Creative นอกจากนี้ยังมีการประชุม ATxAI และ SG Women in Tech รวมถึงการประชุมปิดแบบโต้เถียง G2G และ G2B ที่ช่วยส่งเสริมความร่วมมือระหว่างภาครัฐกับอุตสาหกรรมดิจิทัลอย่างใกล้ชิด

ส่วน ATxEnterprise ซึ่งจัดโดย Informa Tech ณ Singapore Expo เป็นงานประชุมและแสดงสินค้าที่รวบรวมธุรกิจ B2B จากอุตสาหกรรมเทคโนโลยี สื่อสารมวลชน เทคโนโลยีสารสนเทศ ดาวเทียม และสตาร์ทอัพ โดยประกอบด้วย BroadcastAsia, CommunicAsia, SatelliteAsia, TechXLR8 และ InnovFest x Elevating Founders

ดูข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่ asiatechxsg.com

ข้อสงวนสิทธิ์

ข้อมูลในเอกสารฉบับนี้จัดทำขึ้น “ตามสภาพจริง” โดยจะไม่ถือว่าเป็นคำแนะนำเพื่อการลงทุนในอุตสาหกรรมใด เอกสารฉบับนี้จัดทำขึ้นโดย Tech for Good Institute เพื่อให้ข้อมูลเกี่ยวกับตลาดภายในช่วงระยะเวลาหนึ่งเท่านั้น สถาบันฯ และบริษัทในเครือ หรือบุคคลภายนอกภายใต้ที่เกี่ยวข้อง จะไม่ถือเป็นตัวแทนหรือผู้ให้การรับประกันถึงความถูกต้องหรือความครบถ้วนของข้อมูลในรายงาน ไม่ว่าจะโดยชัดแจ้งหรือโดยปริยาย และบุคลากรของสถาบันฯ และบริษัทในเครือ รวมถึงเจ้าหน้าที่ พนักงาน หรือตัวแทนของตนจะไม่ต้องรับผิดชอบหรือรับผิดใด ๆ

ลิขสิทธิ์ © 2025 โดย Tech for Good Institute สงวนลิขสิทธิ์

อนุญาตให้นำไฟล์นี้หรือเนื้อหาภายในไปเผยแพร่หรือทำซ้ำได้ โดยต้องระบุเครดิตให้กับสถาบัน Tech for Good Institute อย่างชัดเจน

บทสรุปผู้บริหาร

ภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (SEA) มีศักยภาพที่จะกลายเป็นห้องทดลองมีชีวิตและศูนย์กลางระดับโลกด้านความยั่งยืนดิจิทัล ที่ซึ่งนวัตกรรมดิจิทัลสามารถเร่งแก้ไขปัญหาด้านสังคมและสิ่งแวดล้อมที่มีความจำเป็นเร่งด่วนที่สุดของภูมิภาค พร้อมขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) และเปิดโอกาสทางการตลาดอย่างมหาศาล

➔ ช่องว่างการพัฒนา คือแรงผลักดันนวัตกรรม

ช่องว่างด้านความต้องการ (Unmet Needs) ในภูมิภาคนี้ ไม่ได้เป็นเพียงอุปสรรค แต่คือโอกาสสำหรับนวัตกรรมที่จะเข้ามาสร้างการเปลี่ยนแปลง การบรรลุเป้าหมายด้านความยั่งยืนของเอเชียแปซิฟิกจำเป็นต้องใช้เงินทุนมหาศาล โดยเฉพาะในด้านโครงสร้างพื้นฐานที่สามารถรับมือกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ซึ่งคาดว่าจะต้องใช้เงินลงทุนราว 1.5 ล้านล้านดอลลาร์สหรัฐต่อปีทั่วทั้งภูมิภาค และประมาณ 210 พันล้านดอลลาร์สหรัฐต่อปีในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้เพียงอย่างเดียว รายงานฉบับนี้เน้นการวิเคราะห์เชิงลึกใน 3 ภาคส่วนสำคัญ ได้แก่ การเข้าถึงบริการทางการเงินอย่างทั่วถึง (Financial Inclusion) อาหารและเกษตรกรรม (Food and Agriculture) และการดูแลสุขภาพ (Healthcare) โดยคัดเลือกจากการวิเคราะห์อย่างเป็นระบบที่พิจารณาจากความต้องการด้านการพัฒนาศักยภาพของนวัตกรรมดิจิทัล และความเหมาะสมในการลงทุน (รายละเอียดของระเบียบวิธีอยู่ในภาคผนวก A)

- **การเข้าถึงบริการทางการเงินอย่างทั่วถึง:** ปัจจุบันยังมีประชากรมากกว่า 225 ล้านคนในภูมิภาคนี้ที่ยังอยู่นอกระบบการเงินอย่างเป็นทางการ และอีกกว่า 350 ล้านคนที่ยังเข้าไม่ถึงแหล่งสินเชื่อ อย่างไรก็ตาม ภาคพื้นดินของเอเชียแปซิฟิกกลับดึงดูดเงินลงทุนได้มากกว่า 20 พันล้านดอลลาร์สหรัฐตั้งแต่ปี 2015 โดยส่วนใหญ่เป็นการลงทุนในสตาร์ทอัพระยะเริ่มต้น ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงความสนใจของนักลงทุนในการเข้ามาอุดช่องว่างด้านการเข้าถึงบริการทางการเงิน
- **อาหารและเกษตรกรรม:** เกษตรกรรายย่อยกว่า 100 ล้านคนในภูมิภาคยังคงขาดแคลนการสนับสนุนที่เพียงพอ ทั้งในด้านการเงิน การบริหารจัดการธุรกิจ และการเสริมสร้างศักยภาพในด้านอื่น ๆ ขณะที่ปัญหาความไม่มั่นคงทางอาหารยังคงทวีความรุนแรง ตลาดเกษตรกรรมที่ยั่งยืนจึงมีแนวโน้มเติบโตอย่างรวดเร็ว คาดว่าจะมีมูลค่าสูงถึง 22 พันล้านดอลลาร์สหรัฐภายในปี 2028 ซึ่งแสดงให้เห็นถึงความจำเป็นเร่งด่วนในการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต ลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก และขยายช่องทางการเข้าถึงตลาดของเกษตรกร
- **การดูแลสุขภาพ:** การเข้าถึงบริการด้านสุขภาพในหลายประเทศของภูมิภาคยังคงมีข้อจำกัด โดยอัตราส่วนแพทย์ต่อประชากรในอินโดนีเซีย ฟิลิปปินส์ ไทย และเวียดนาม อยู่ที่เพียง 0.7 ถึง 0.9 คนต่อประชากร 1,000 คน ซึ่งต่ำกว่าค่าเฉลี่ยโลกที่อยู่ที่ 1.7 คนต่อประชากร 1,000 คน ขณะเดียวกัน ความต้องการด้านบริการสุขภาพยังคงเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยค่าใช้จ่ายด้านสุขภาพในภูมิภาคเพิ่มขึ้นถึง 42% จากปี 2016 ถึง 2021 คิดเป็นมูลค่า 156.3 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ อุตสาหกรรมสุขภาพดิจิทัลกำลังเติบโตอย่างรวดเร็ว โดยคาดว่าจะขยายตัวเฉลี่ยปีละ 8.6% ไปจนถึงปี 2028 เทคโนโลยีใหม่ ๆ เช่น การแพทย์ทางไกล (Telemedicine) การวินิจฉัยโรคด้วยระบบปัญญาประดิษฐ์ (AI) และบริการสุขภาพผ่านอุปกรณ์พกพา (Mobile Health) กำลังมีบทบาทสำคัญในการเพิ่มการเข้าถึงบริการ และช่วยลดภาระจากโรคเรื้อรังในระยะยาว

➔ การก้าวกระโดดทางดิจิทัลเพื่อสร้างการเปลี่ยนแปลงในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

องค์การสหประชาชาติประเมินว่า เทคโนโลยีดิจิทัลสามารถเร่งความก้าวหน้าในการบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) ได้มากกว่า 70% โดยนำเสนอโซลูชันที่สามารถขยายผลได้ในวงกว้าง และคุ้มค่าต่อการลงทุน เพื่อรับมือกับความท้าทายที่ซับซ้อนในระดับโลก

ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ แรงขับเคลื่อนทางดิจิทัลกำลังเติบโตอย่างต่อเนื่อง จากปัจจัยสนับสนุนสำคัญหลายประการ เช่น อัตราการใช้งานสมาร์ตโฟนที่สูง ประชากรที่มีความคุ้นเคยกับเทคโนโลยี โครงสร้างประชากรที่เอื้อต่อการเติบโต และนโยบายภาครัฐที่เปิดกว้าง เช่น การจัดตั้งพื้นที่ทดลองทางกฎระเบียบ (Regulatory Sandboxes) ปัจจัยเหล่านี้ช่วยสร้างเงื่อนไขให้ภูมิภาคสามารถก้าวข้ามอุปสรรคในการพัฒนาแบบเดิม ๆ ได้ เทคโนโลยีดิจิทัลสมัยใหม่ เช่น ปัญญาประดิษฐ์ (AI) อินเทอร์เน็ตของสรรพสิ่ง (IoT) คลาวด์คอมพิวติ้ง และการวิเคราะห์ข้อมูลขั้นสูง (Data Analytics) ช่วยยกระดับทั้งด้านความคุ้มค่า การเข้าถึง ความโปร่งใส ความน่าเชื่อถือ การวิเคราะห์เชิงลึกแบบเรียลไทม์ และการปรับใช้ให้เหมาะกับผู้ใช้จำนวนมาก ส่งผลให้โซลูชันที่พัฒนามานั้นมีทั้งประสิทธิภาพและความครอบคลุม ช่วยให้ทุกภาคส่วนสามารถมีส่วนร่วมในการพัฒนาได้อย่างเท่าเทียม

อย่างไรก็ตาม ความยั่งยืนทางดิจิทัลไม่สามารถเกิดขึ้นได้จากเทคโนโลยีเพียงอย่างเดียว หากแต่ต้องอาศัยการประสานกันของเทคโนโลยี นวัตกรรมทางธุรกิจ นโยบายภาครัฐ และกลไกทางการเงินที่เหมาะสม แม้ว่าผู้ให้ทุนถึง 94% ที่เข้าร่วมการสำรวจจะระบุว่ามีการจัดสรร พอร์ตบางส่วนเพื่อการลงทุนที่สร้างผลกระทบต่อเชิงบวก (Impact Investing) และ 92% ระบุว่าได้ลงทุนในโซลูชันด้านความยั่งยืนทาง ดิจิทัลโดยเฉพาะ แต่เอเชียตะวันออกเฉียงใต้กลับได้รับสัดส่วนการลงทุนประเภทนี้เพียง 3% ของสินทรัพย์จากการลงทุนที่สร้าง ผลกระทบเชิงบวก (Impact Investing) ทั่วโลก ทั้งที่ความสนใจจากนักลงทุนในภูมิภาคมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง ช่องว่าง ระหว่างความต้องการ โอกาส และการจัดสรรเงินทุนนี้ สะท้อนถึงความจำเป็นเร่งด่วนในการดำเนินมาตรการที่เฉพาะเจาะจงและตรงจุด โดยปัจจัยสำคัญที่ยังคงเป็นอุปสรรคต่อการขยายการลงทุน ได้แก่ ความไม่ชัดเจนของผลตอบแทนจากการลงทุน (40%) และความไม่ แน่นนอนด้านกฎระเบียบ (39%) ซึ่งนักลงทุนส่วนใหญ่ยกให้เป็นความท้าทายหลักในการขยายสากลโครงการด้านความยั่งยืนทางดิจิทัล ในภูมิภาคนี้

ร่วมกันขับเคลื่อนสู่การเปลี่ยนแปลง

เพื่อให้เอเชียตะวันออกเฉียงใต้สามารถปลดล็อกศักยภาพของความยั่งยืนทางดิจิทัลได้อย่างเต็มที่ จำเป็นต้องอาศัยความร่วมมืออย่าง ใกล้ชิดระหว่างภาครัฐ ผู้ให้ทุน นักพัฒนาโซลูชัน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในระบบนิเวศนวัตกรรม โดยเฉพาะในประเด็นสำคัญต่อไปนี้:

1. สร้างรากฐานดิจิทัลให้แข็งแกร่ง

เร่งปิดช่องว่างด้านโครงสร้างพื้นฐาน โดยการขยายการเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตในพื้นที่ห่างไกล (Last-mile Connectivity) ผ่านรูปแบบการลงทุนแบบผสมผสานระหว่างภาครัฐ เอกชน และองค์กรการกุศล (4P: Public-Private-Philanthropic Partnerships) เพื่อให้ประชาชนสามารถเข้าถึงบริการได้ในราคาที่เหมาะสม ควบคู่กันนั้น ควรพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัลสาธารณะ (Digital Public Infrastructure – DPI) ที่ครอบคลุมและเข้าถึงได้อย่างเท่าเทียม ซึ่งรวมถึงระบบพิสูจน์ตัวตนที่เชื่อมโยงกันได้ (Interoperable ID systems) แพลตฟอร์มการชำระเงิน และระบบแลกเปลี่ยนข้อมูล ที่ช่วยเสริมสร้างความเชื่อมั่น การมีส่วนร่วม และการเข้าถึงอย่างทั่วถึงของทุกภาคส่วน

2. เตรียมความพร้อมสำหรับอนาคต

ลงทุนในการพัฒนาทักษะบุคลากรที่สามารถบูรณาการความรู้ด้านดิจิทัลเข้ากับแนวคิดด้านความยั่งยืน พร้อมทั้งยกระดับ ธรรมภิบาลและกระบวนการกำกับดูแล เพื่อให้ผู้กำหนดนโยบายสามารถขับเคลื่อนนวัตกรรมไปในทิศทางที่สอดคล้องกับ เป้าหมายการพัฒนาในระดับประเทศอย่างมีประสิทธิภาพ

3. ส่งเสริมนวัตกรรมที่ตอบโจทย์เฉพาะพื้นที่

ปรับใช้เทคโนโลยีและโมเดลธุรกิจให้เหมาะสมกับบริบททางวัฒนธรรม ภาษา และกฎระเบียบในแต่ละพื้นที่ ร่วมกันออกแบบกับชุมชน สนับสนุนรูปแบบการให้บริการแบบผสมผสานทั้งออนไลน์และออฟไลน์ พร้อมขยายผลนวัตกรรมผ่านความร่วมมือข้ามสาขาที่เน้น ความเกี่ยวข้องกับบริบทท้องถิ่นเป็นหลัก

4. พัฒนานโยบายให้สอดคล้องและทันสมัย

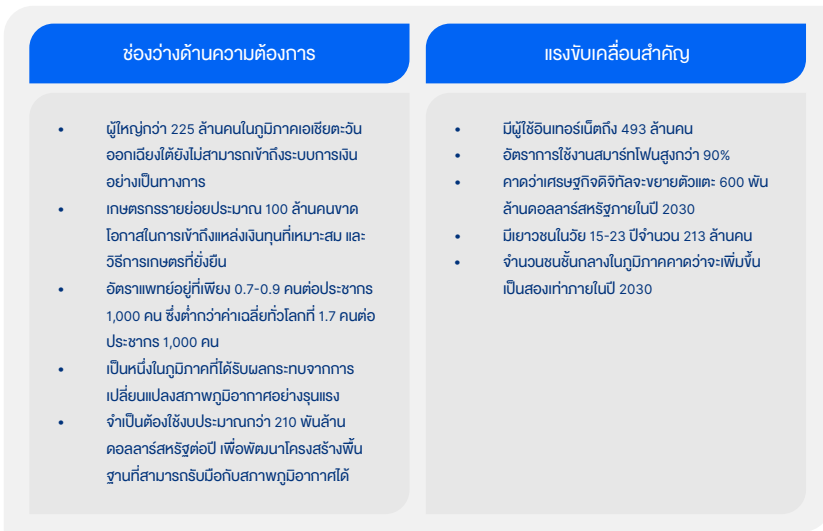
ส่งเสริมความสอดคล้องของนโยบายผ่านการกำกับดูแลโดยยึดหลักความเสี่ยง ประสานงานในระดับภูมิภาค และผนวกการ เปลี่ยนแปลงทางดิจิทัลเข้ากับแผนความยั่งยืนระดับชาติ ทดลองใช้ระเบียบทดสอบนวัตกรรมในระดับภูมิภาค (Regional Sandbox Corridors) และให้ความสำคัญกับกฎระเบียบที่เน้นผลลัพธ์ เพื่อส่งเสริมการทดลองอย่างรับผิดชอบและสร้างความมั่นใจ ในการลงทุน

5. ผสานนวัตกรรมหลากหลายด้าน

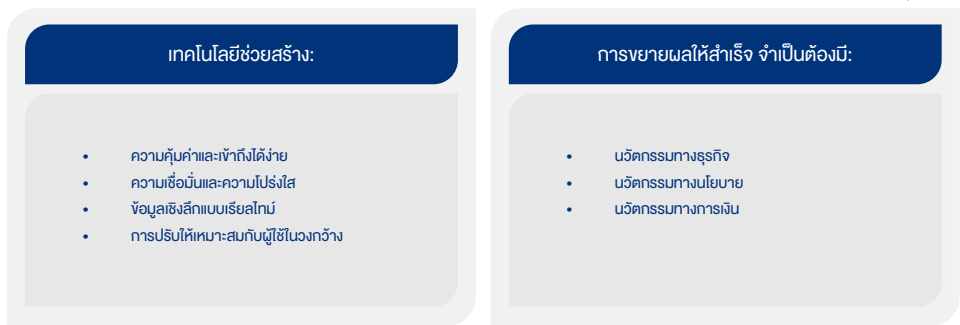
รวมเทคโนโลยี นวัตกรรมทางธุรกิจ นโยบาย และกลไกทางการเงินเข้าด้วยกัน เพื่อเชื่อมโยงโครงการนำร่องกับการขยายผลในวง กว้าง ระดมทุนแบบผสมผสาน (Blended Capital) เพื่อสนับสนุนภาคส่วนที่ขาดแคลนเงินทุน โดยสร้างสมดุลระหว่างความเสี่ยง และผลกระทบที่เกิดขึ้น

6. สร้างแนวทางบูรณาการในระดับภูมิภาค

ก้าวข้ามยุทธศาสตร์ระดับชาติด้วยการส่งเสริมความร่วมมือระดับภูมิภาคและพหุภาคี เพื่อประสานนโยบายและกฎระเบียบให้ สอดคล้องกัน ส่งเสริมให้มีมาตรฐานในการทำงานร่วมกันของข้อมูล (Data Interoperability) และจัดลำดับความสำคัญของเป้าหมาย ความยั่งยืนทางดิจิทัลให้ตรงกัน พัฒนาแนวทางและแพลตฟอร์มร่วม รวมถึงมาตรฐานที่ช่วยให้เกิดการทดลองและความร่วมมือข้ามพรมแดน เพื่อลดความซ้ำซ้อนและเสริมสร้างความยืดหยุ่นให้ภูมิภาค

เส้นทางนวัตกรรมเพื่อความยั่งยืนทางดิจิทัล

จำเป็นต้องมีกลไกสนับสนุนที่แข็งแกร่งในการขยายผลสู่ความสำเร็จ

ที่มา: การวิเคราะห์ของ Tech for Good Institute ในการจัดทำรายงานฉบับนี้, 2025

